

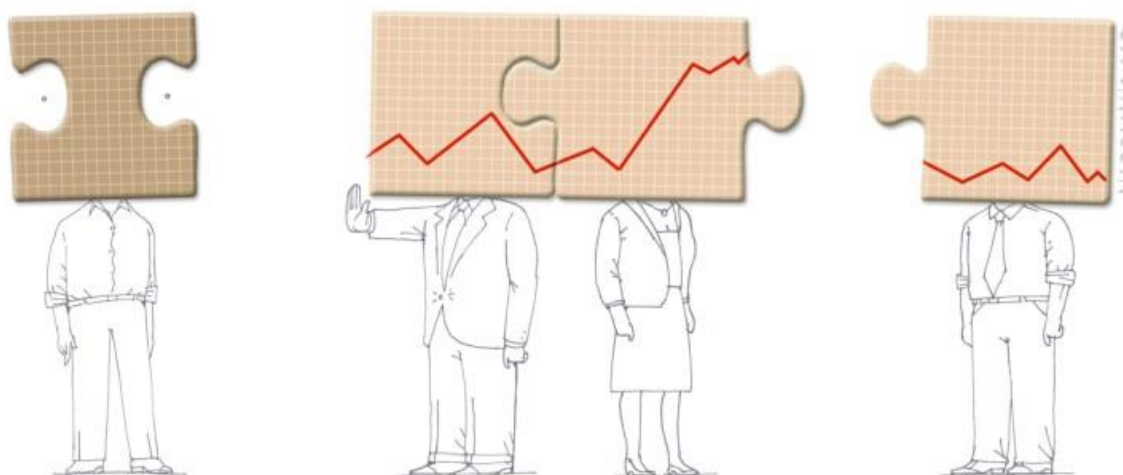
DINSDAG 6 FEBRUARI 2018 - BINNENLAND

De Barst

Werkende migrant betaalt zichzelf terug

België is zowat het meest mislukte migratieland in de rijke wereld. Met die stelling trok Ive Marx, hoogleraar en columnist van deze krant, aan de alarmbel. Hij hoopt op een 'volwassen debat zonder idiote hyperbolen', maar met cijfers. Dat wil De Standaard voeren met de reeks 'De Barst'. Hoe diep is de barst tussen nieuwkomer en autochtoon? Hoe doen de nakomelingen van migranten het? En wat is de maatschappelijke prijs die we voor de kloof betalen?

Vandaag: slotaflevering

© Rhonald Blommestijn

Alleen een geïntegreerde en werkende migrant is op lange termijn een aanwinst voor de vergrijzende welvaartsstaat.

Vluchtelingen integreren trager Lees verder onderaan

Van onze redacteur Matthias Verbergt

BrusselDat België faalt om nieuwkomers en hun nakomelingen te integreren, roept geregeld vragen op over de betaalbaarheid van migratie voor onze welvaartsstaat. Tegelijk kampt ook ons land met een vergrijzende bevolking, waarvoor de gemiddeld jongere migrantenpopulatie volgens anderen een oplossing biedt.

De maatschappelijke kosten van migratie liggen niet alleen politiek delicaat, wetenschappelijk zijn die ook moeilijk te berekenen. Internationale studies geven uiteenlopende resultaten, afhankelijk van wat wordt meegeteld en met welke factoren rekening is gehouden. Toch tekenen enkele duidelijke krijtlijnen zich af.

Wanneer gekeken werd naar de impact van migranten op de staatskas op één specifiek tijdstip, bleef die meestal redelijk beperkt, en vaak licht positief. Personen die niet in België zijn geboren, zijn onder meer wegens hun lagere scholing tewerkgesteld in lagerbetaalde sectoren en vaker werkloos, wat resulteert in gemiddeld minder sociale bijdragen en inkomstenbelastingen, maar ook in lagere werkloosheidsuitkeringen. Tegelijk is de migrant jonger dan gemiddeld, wat tot minder pensioen- en ziektekosten leidt.

Begrotingstekort dichtfietsen

*‘Vergeleken met andere westerse landen heeft de migrant in België een beperkte positieve impact’
Frédéric Docquier Onderzoeker UCL*

Hoewel de nettobijdrage van de migrant in België positief is, is die maar een fractie van die van de autochtoon, blijkt uit een zeldzame Belgische studie naar de fiscale impact van migratie, door het Centrum voor Sociaal Beleid (CSB, UAntwerpen), met cijfers uit 2010. De nettobijdrage van de gemiddelde niet-westerse migrant ligt op 373 euro, die van de gemiddelde persoon die in België geboren is op 2.865 euro (zie grafiek). De studie houdt alleen rekening met de sociale zekerheid en de inkomstenbelasting, en niet met andere overheidsinkomsten of -uitgaven.

Uit de cijfers blijkt dat de uitgavenzijde bij migranten en autochtonen redelijk gelijkloopt, met voor migranten een duidelijke ondervertegenwoordiging in pensioenen, maar dan weer een grote aanwezigheid in de sociale bijstand. ‘Vergeleken met andere westerse landen heeft de migrant in België een beperkte positieve impact’, zegt ook onderzoeker Frédéric Docquier (UCL). ‘Omdat hij gemiddeld lager opgeleid is en minder actief op de arbeidsmarkt.’

In dezelfde lijn ligt een rapport van de Oeso, dat in 2013 peilde naar de fiscale impact van migratie in de lidstaten van de organisatie van ontwikkelde landen. Migratie, blijkt uit de studie, kostte België in de periode 2007 tot 2009 0,43 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Die berekening neemt collectieve uitgaven, zoals onderwijs, veiligheid of openbare werken, wel mee, met uitzondering van defensie. Vertaald naar vandaag komt dat neer op grofweg 2 miljard euro per jaar, of zo’n 175 euro per Belg.

Opvallend: van alle Oeso-landen heeft België het meest te winnen bij het dichtn van de – in ons land zeer grote – werkzaamheidsgraadskloof tussen autochtonen en nieuwkomers: bijna 1 procent van het bbp (zie grafiek), een cijfer dat de kostprijs en zelfs het huidige begrotingstekort bijna helemaal kan dichtfietsen.

Een negatiever beeld komt naar voren uit onderzoeken die rekening houden met de levensloop van migranten, die uiteindelijk natuurlijk ook ouder worden en pensioenen zullen ontvangen. Zulke onderzoeken werden al gevoerd in vele buurlanden, maar niet in België. De resultaten van het merendeel van die onderzoeken wijzen op een negatieve langetermijnimpact van migratie.

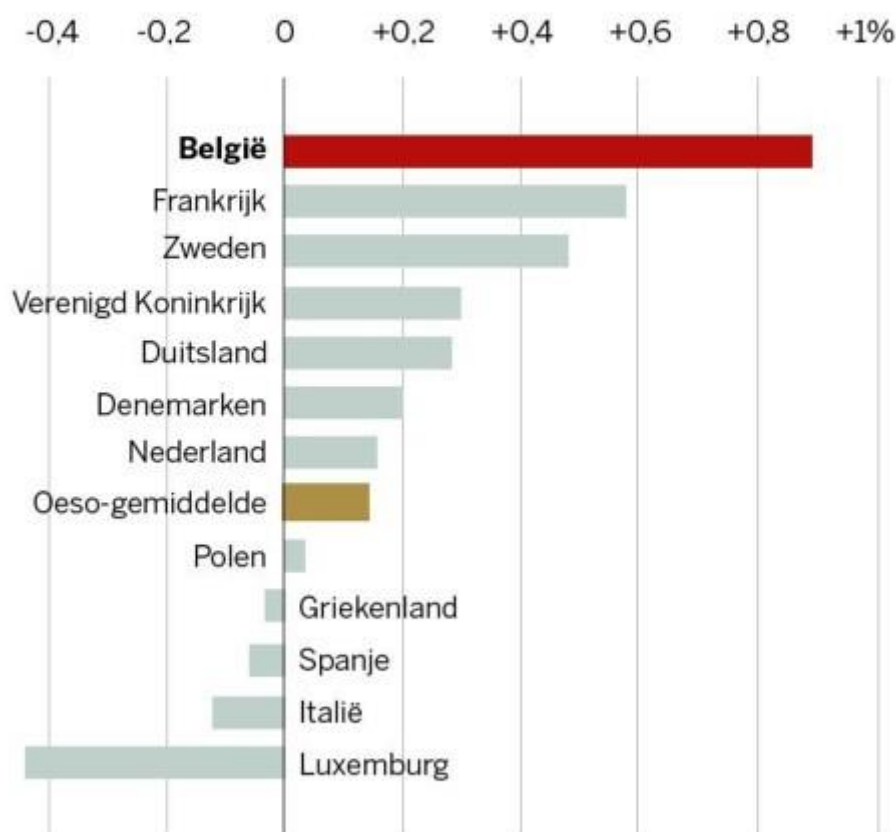
80 euro per Duitser

‘De migrant kost de staat meer dan hij oplevert’, zegt professor Holger Bonin, die in Duitsland zo’n onderzoek opzette. ‘Let op: dat geldt voor alle laaggeschoolde sociale klassen.’ De recente migratiestromen kosten elke Duitser in het slechtste geval zo’n 80 euro per jaar, berekende hij. Een vergelijking met de Oeso-studie is moeilijk, want het onderzoek is anders opgezet. ‘Of dat veel is, is voor discussie vatbaar. De gemiddelde kostprijs per Duitser van de vergrijzing ligt op 1.100 euro per jaar.’

Bonin toont ook aan dat de kosten van migratie pijlsnel naar beneden kunnen als de integratie lukt. ‘We berekenden dat als we elke migrant binnen de tien jaar een gemiddelde scholing kunnen geven, de kosten volledig wegvallen, en de bijdrage zelfs positief wordt.’ Ook voor België, zeggen wetenschappers, gaat die redenering op. ‘Investerings in de integratie van nieuwkomers betalen zich zo goed als altijd terug.’

België heeft meest te winnen bij activering migranten

Als de tewerkstellingsgraad bij personen geboren buiten België even hoog zou zijn als die bij autochtonen, zou onze economie met bijna één procent groeien. (Effect op bruto binnenlands product, gemiddelde 2007-2009.)

DS Infografiek | Bron: Oeso

Migrant draagt minder bij

De gemiddelde bijdragen en uitkeringen in België van autochtonen ten opzichte van personen die buiten de EU zijn geboren in 2010.

	Belg	Buiten EU geboren
(in euro)		
BIJDRAGEN		
Sociale bijdragen werkgever	+2.747	+1.607
Inkomstenbelasting en sociale bijdragen	+4.724	+2.220
	+7.472	+3.827
UITKERINGEN		
Pensioenen	-2.738	-783

Vluchtelingen integreren trager

Vluchtelingen, die de laatste jaren zo'n vijftien procent van alle nieuwkomers uitmaakten, hebben meer moeite om te integreren dan andere migranten. Van de recente nieuwkomers die zich met de vluchtelingencrisis van 2015 in ons land vestigden, zijn nog weinig data bekend. Maar studies over eerdere golven tonen aan dat vluchtelingen er langer dan andere migranten over doen om werk te vinden.

Van de vluchtelingen die in 2010 asiel kregen, was de helft een jaar later nog afhankelijk van een leefloon, en was maar een op de tien aan de slag. Drie jaar later had al een op de drie van die personen werk gevonden, eenzelfde cijfer was nog afhankelijk van OCMW-hulp. Die participatiegraad evolueert na tien jaar naar ongeveer vijftig procent. Het werk dat die helft heeft gevonden, is gemiddeld precairder en lager betaald dan bij andere migranten. Dat doet vermoeden dat de bijdragen van vluchtelingen lager liggen die van de gemiddelde migrant. Over de precieze budgettaire impact van vluchtelingen binnen de groep van migranten zijn onvoldoende gegevens beschikbaar. (mv)